დ ე ნ დ რ ო ლ ო გ ი შ რ ი გ ე გ მ ა

ქ. თბილისი, ნუცუბიძის მე-4 მ/რ
კორპუსი №36-ის მიმდებარედ

ს/კ 01.14.16.008.136

განმარტებითი ბარათი

საპროექტო ობიექტი მდებარეობს ქ. თბილისი, ნუცუბიძის IV მ/რ კორპუსი #36-ის მიმდებარედ.
ს/კ01.14.16.008.136
დამკვეთი: შპს „ბი ენდ ჯი ბიზნეს ჯგუფი“

ტერიტორიის საერთო ფართი: 1957.00 კვ/მ
კ3-484.931კვ/მ

ტერიტორიაზე აღენიშნება 66 ძირი ხე- მცენარე.

აქედან გადაირგვება საპროექტო კონტურში 18 ძირი:
3;4;14;15;16;17;18;20;22;23;28;31;33;36;40;41;42;66

საპროექტო კონტურიდან მოიჭრება 18 ძირი ხილ-კენკროვანი:
8;29;30;50(ხმობადი/ხმელი)
##12;13;19;21;24;25;26;27;32;34;35;37;38;39.
ხილ-კენკროვანი ხე-ნარგავების მოჭრასთან დაკავშირებით ზემდგომი ორგანოსგან ნებართვა არ არის საჭირო.

მწვანე ნარგავების ხარისხობრივი შეფასების ანგარიში, დამოუკიდებელი ექსპერტ ანა გოგოლაძის (პ/ნ 54001000468) ფოტო მასალით თან ერთვის.

საპროექტო ხე-ნარგავები:

1. იტალიური ფიჭვი-5ძ;
2. ორნაკვთიანი გინკგო-3ძ;
3. მუხა მარადმწვანე-5ძ.
4. კავკასიური ცაცხვი-4ძ;
5.მსხვილფოთოლა ნეკერჩხალი-3ძ.
სულ: 20 ძირი.

აღნიშნული ხე-მცენარეები შერჩეულია ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მთავრობის 2018 წლის 8 თებერვლის #05.14.147 განკარგულების ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიის ლანდსაფტისა და კლიმატისათვის შესაბამისი ხე-მცენარეების დამტკიცებული სიიდან.

აღნიშნული ხე-მცენარეები შერჩეულია ქ.თბილისის კლიმატური, ნიადაგობრივი, დეკორატიული და ურბანული პირობების გათვალისწინებით. საპროექტო ტერიტორა გამწვაებულია შერეული ტიპის ნარგავებით, როგორც წიწვოვანი ისე ფოთლოვანით.

დენდროლოგიურ პროექტში გათვალისწინებულია უპირატესობა ხეების დარგვა ბუჩქებთან და გაზონთან მიმართებაში და მცენარეების რაოდენობაც განსაზღვრულია შემდეგი პროპორციებით: 20-25კვ/მეტრი დიდი ვარჯის მქონე წიწვოვანი და ფოთლოვანი ხეებისთვის.

საპროექტო ტერიტორიაზე სულ 72 ძირი ხე-ნარგავია (20X25).

გამწვანების პროექტი დასრულდება სამშენებლო პროექტის დასრულებიდან 12 თვის განმავლობაში ვეგეტაციური და აგროტექნიკური პირობების გათვალისწინებით.

გაშენებული მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობაზე პასუხისმგებელია:
დამკვეთი: შპს „ბი ენდ ჯი ბიზნეს ჯგუფი“

გაშენებული მწვანე ნარგავების მოვლა იქნება სამი წელი.

ელისო ხარჩილავა
(პ/ნ 62004015900)
მწვანე მშენებლობის ინჟინერი
(AA #0039124)

19/05/23

ა რ ს ე ბ უ ლ ი ს ი ტ უ ა ც ი უ რ ი გ ე გ მ ა

ქ. თბილისი, ნუცუბიძის მე-4 მ/რ
კორპუსი №36-ის მიმდებარედ

ს/კ 01.14.16.008.136
საერთო ფართი: 1957.00კვ/მ

კ3-484.931კვ/მ

ტერიტორიაზე ალენიშნება 66 ძირი ხე-მცენარე

მოვანე ნარგაობის შეფასების ანგარიში ფოტო-მასალით თან ერთვის.

33-484.931

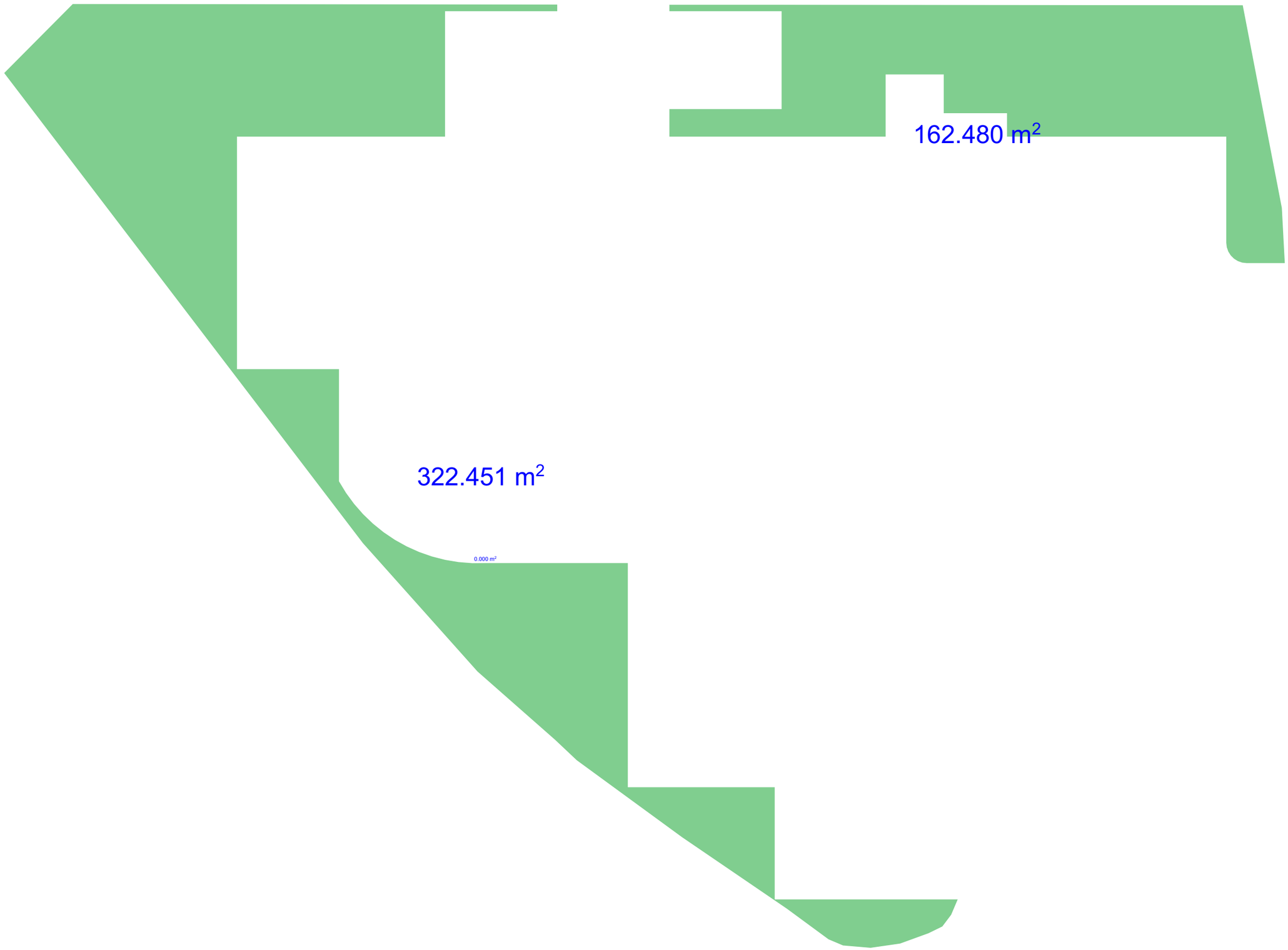

დენდროლოგიური გეგმა

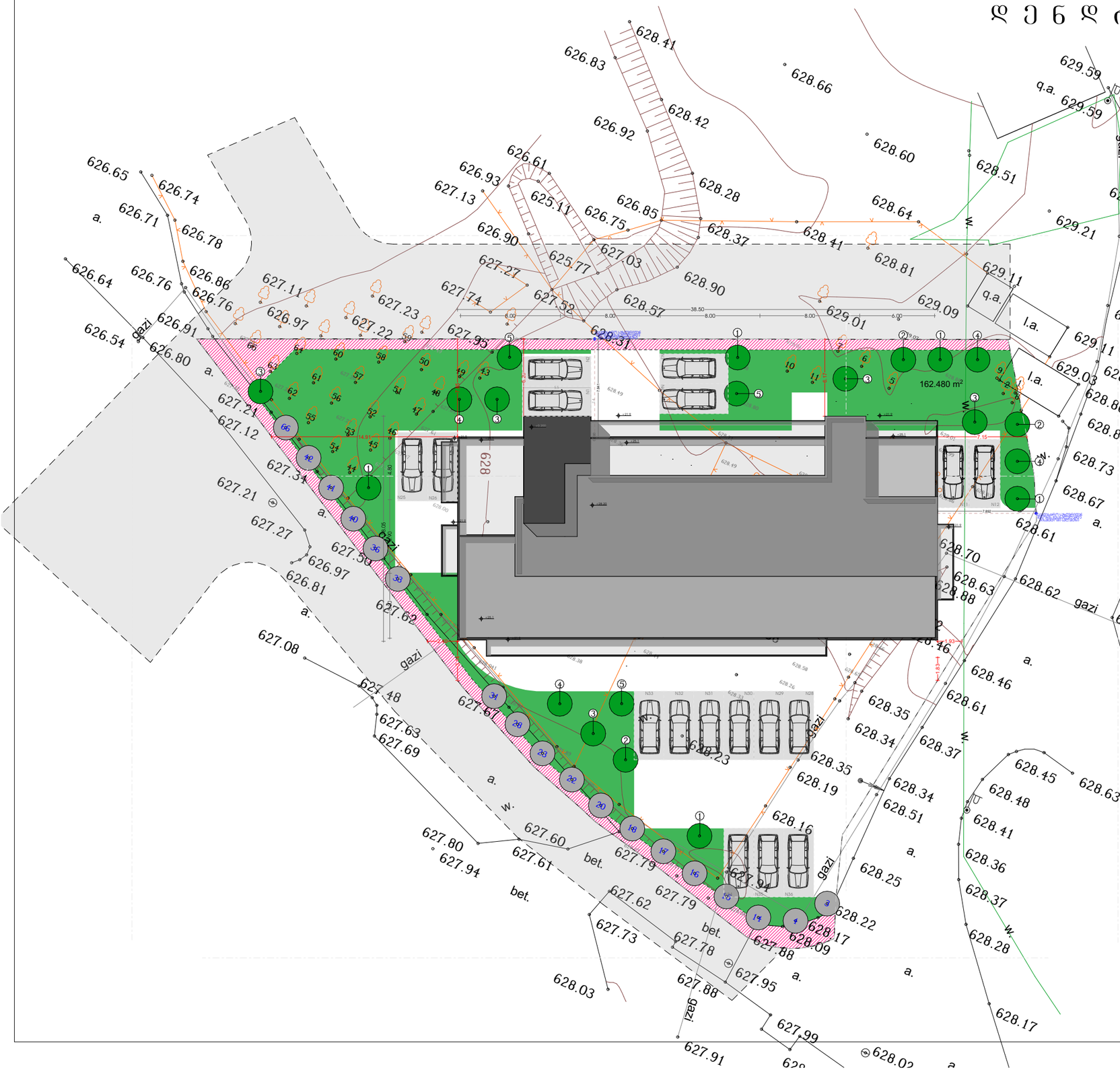

ქ. თბილისი, ნუცუბიძის მე-4 მ/რ კორპუსი №36-ის მიმდებარედ

ს/კ 01.14.16.008.136
საერთო ფართი: 1957.00კვ/მ

კ3-484.931კვ/მ

ექსპლიკაცია:

ტერიტორიაზე აღნიშნება 66 ძირი ხე-მცენარე

გადაირგვება საპროექტო ტერიტორიაზე:
18 ძირი ხე-მცენარე (ხილ-კენკროვნები)
№№3;4;14;15;16;17;18;20;22;23;28;31;33;36;40;41;42;66

მოიჭრება 18 ძირი ხე-მცენარე:
№№8;29;30;50(ხმობადი/ხმელი)
№№12;13;19;21;24;25;26;27;32;34;35;37;38;39.

ადგილზე რჩება: 31ძირი

საპროექტო ხე-მცენარეები:

1--Pinus pinea--5ძ
2--Ginkgo biloba--3ძ
3--Quercus ilex--5ძ
4--Tilia begoniifolia--4ძ
5--Acer platanoides--3ძ

მ ც ე ნ ა რ ე თ ა დ ა კ ვ ა ლ ვ ი ს გ ე გ მ ა

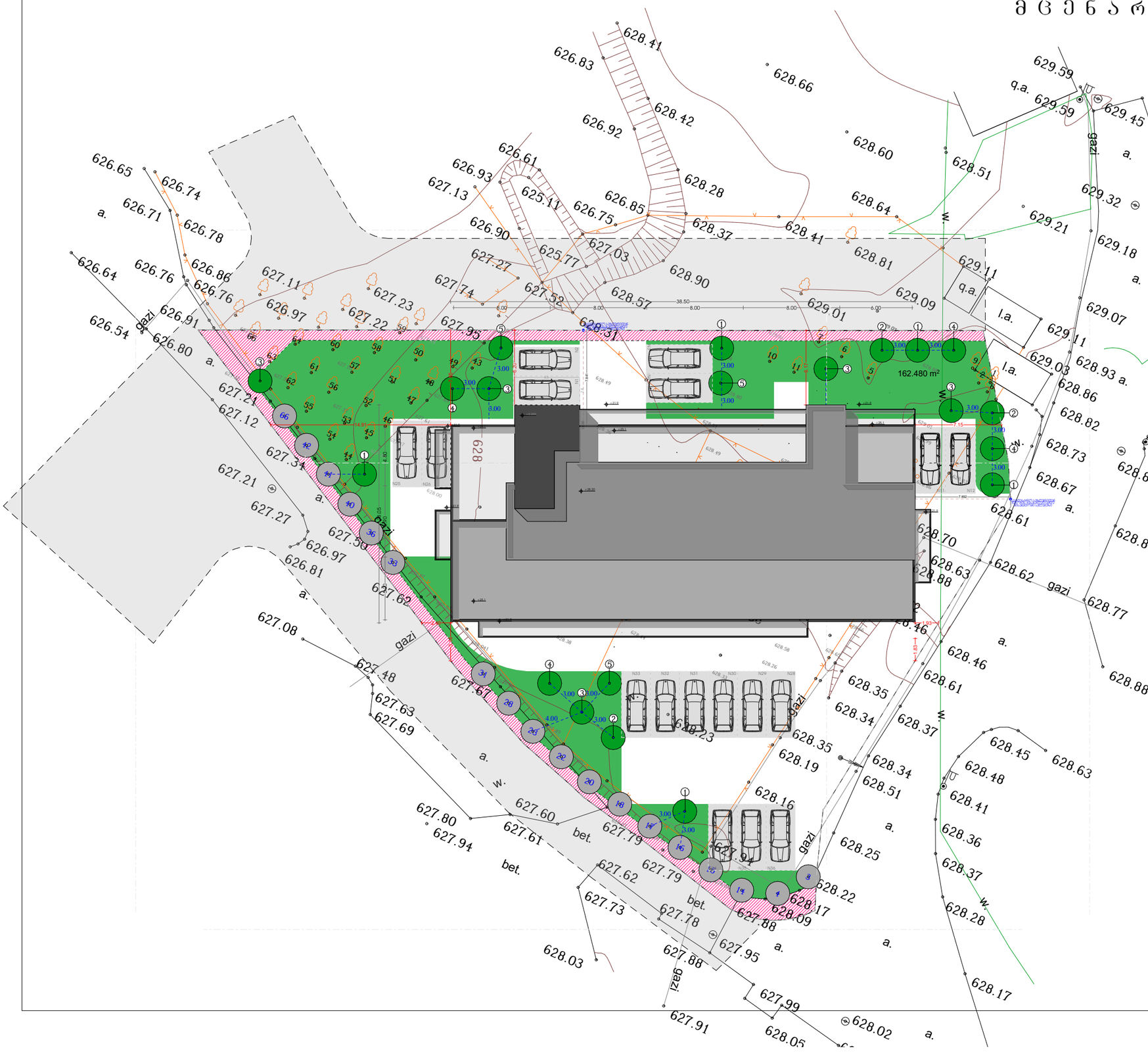

ქ. თბილისი, ნუცუბიძის მე-4 მ/რ კორპუსი №36-ის მიმდებარედ

ს/კ 01.14.16.008.136
საერთო ფართი: 1957.00კვ/მ

კ3-484.931კვ/მ

ექსპლიკაცია:

ტერიტორიაზე აღენიშნება 66 ძირი ხე-მცენარე

გადაირგვება საპროექტო ტერიტორიაზე:
18 ძირი ხე-მცენარე (ხილ-კენკროვნები)
№№3;4;14;15;16;17;18;20;22;23;28;31;33;36;40;41;42;66

მოიჭრება 18 ძირი ხე-მცენარე:
№№8;29;30;50(ხმობადი/ხმელი)
№№12;13;19;21;24;25;26;27;32;34;35;37;38;39.

ადგილზე რჩება: 31ძირი

საპროექტო ხე-მცენარეები:

1--Pinus pinea--5ძ
2--Ginkgo biloba--3ძ
3--Quercus ilex--5ძ
4--Tilia begoniifolia--4ძ
5--Acer platanoides--3ძ

მცენარეთა ექსპლიკაცია

#	მცენარეთა დასახელება		რაოდენობა	სიმაღლე მეტრებში	ღეროს დიამეტრი	ფორმა	ხნოვანება	მახასიათებლები
1	Pinus pinea	იტალიური ფიჭვი	5	3.0-5.5მდე	20სმ.დან	ხე	5-10წ	გვალვაგამძლე, საშუალოდ მზარდი
2	Ginkgo biloba	ორნაკვთიანი გინკგო	3	3.5-5.5მდე	20სმ.დან	ხე	5-10წ	გვალვაგამძლე, სწრაფად მზარდი
3	Quercus ilex	მუხა მარადმწვანე	5	3.5-5.5მდე	20სმ.დან	ხე	5-10წ	ჩრდილის მოყვარული, საშუალოდ მზარდი
4	Tilia begoniifolia	კავკასიური ცაცხვი	4	3.5-5.5მდე	20სმ.დან	ხე	5-10წ	გვალვაგამძლე, სწრაფად მზარდი
5	Acer platanoides	მხვილფოთოლა ნეკერჩხალი	3	3.5-5.5მდე	20სმ.დან	ხე	5-10წ	გვალვაგამძლე, სწრაფად მზარდი

სამუშაოთა მოცულობა

#	სამუშაოთა დასახელება	განზომილება	რაოდენობა	შენიშვნა
1	ბასამწვანებელი ტერიტორიის შართოზი	კვ.მეტრი	484.931	
2	ბასამწვანებელი ტერიტორიის ბასუშთავება და დამუშავება	კვ.მეტრი	484.931	
3	ადგილების მომზადება ხეების დასარგავად 50% ტჭის მიწის შეტანით	ცალი	20	
4	ხეების დარგვა	ცალი	20	
5	ადგილების მომზადება ხეების გადასარგავად 50% ტჭის მიწის შეტანით	ცალი	17	
6	ხეების გადარგვა	ცალი	17	
7	ტერიტორიების მომზადება ჩვეულებრივი გაზონის მოსაწყობად, 20%ტჭის მიწის შეტანით	კვ.მეტრი	484.931	
8	გაზონის მოწყობა (დათესვა ან რულონის დაგება)	კვ.მეტრი	484.931	
9	გაზონის მოვლა	კვ.მეტრი	484.931	
10	ახალ დარგულ ხე-მცენარების მოვლა	ცალი	37	
11	ახლად დარგული ხე-მცენარეების და გაზონის მორწყვა	ყველა მცენარე და გაზონი		

საპროექტო ხე-მცენარეები

1--Pinus pinea--7ძ

2--Ginkgo biloba--3ძ

3--Quercus ilex--5ძ

4--Tilia begoniifolia--5ძ

5--Acer platanoides--3ძ

დენდროლოგიური პროექტის საინფორმაციო დაფა

დამკვეთი: შპს "ბი ენდ ჯი ბიზნეს ჯგუფი"
ID 405233242

საპროექტო ტერიტორია: ქ. თბილისი, ნუცუბიძის მე-4 მ/რ კორპუსი №36-ის მიმდებარედ ს/კ 01.14.16.008.136

ნებართვის გამცემი ორგანო: ქ.თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის გარემოს დაცვის სააქალაქო სამსახური

გამწვანების პროექტის შეთანხმების თარიღი:

გამწვანების პროექტის დასრულების თარიღი:
ნოემბერი, 2025 წელი

კ-3 484.931მ/კვ

ჩასარგავ ხე-მცენარეთა სახეობები:

1. **Pinus pinea-5**ძ
იტალიური ფიჭვი (სიმაღლე 3-5.5მ, გარშემოწერილობა 0.20სმ, ხნოვანება 5-10წ)
2. **Ginkgo biloba-3**ძ
ორნაკვთიანი ბინკგო (სიმაღლე 3.5-5.5მ, გარშემოწერილობა 0.20სმ, ხნოვანება 5-10წ)
3. **Quercus ilex-5**ძ
მარადმწვანე მუხა (სიმაღლე 3.5-5.5მ, გარშემოწერილობა 0.20სმ, ხნოვანება 5-10წ)
4.**Tilia begoniifolia-4**ძ
კავკასიური ცაცხვი (სიმაღლე 3.5-5.5მ, გარშემოწერილობა 0.20სმ, ხნოვანება 5-10წ)
5. **Acer platanoides-3**ძ
მსხვილფოთოლა ნეკერჩხალი (სიმაღლე 3.5-5.5მ, გარშემოწერილობა 0.20სმ, ხნოვანება 5-10წ)

არსებული ხე-მცენარეები:
48 ძირი

გაშენებული ხე-მცენარეებზე პასუხისმგებელი:
შპს "ბი ენდ ჯი ბიზნეს ჯგუფი"
ID 405233242

გასაშენებელი ხე-მცენარებზე მოვლის ხანგრძლივობა: 3 წელი

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის
გარემოს დაცვის სამსახურის უფროსს,
შპს „ბი ენდ ჯი ბიზნეს ჯგუფს“
დამოუკიდებელი ექსპერტი, **ანა გოგოლაძის**
(პ/ნ 54001000468)

მწვანე ნარგაობის ხარისხობრივი შეფასების

ა ნ გ ა რ ი შ ი

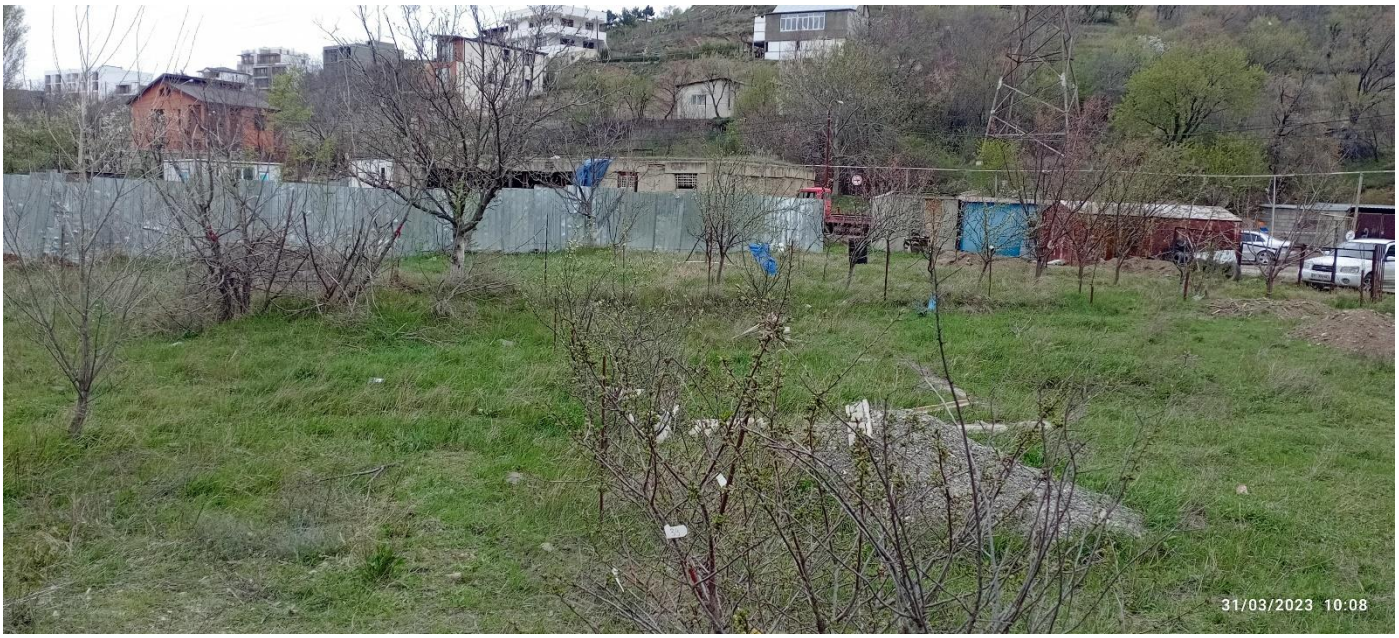

31.03.2023

შესავალი

დამკვეთი: შპს „ბი ენდ ჯი ბიზნეს ჯგუფი“
საკადასტრო კოდი: 01.14.16.008.136
მისამართი: ქ. თბილისი, ნუცუბიძის IV მ/რ, კორპუსი №36-ის მიმდებარედ
ფართობი: 1957.00 კვ.მ

დამკვეთის შპს „ბი ენდ ჯი ბიზნეს ჯგუფი“ ს მოამართვის საფუძველზე, ჩემს მიერ ქ. თბილისში, ქალაქი თბილისი, ნუცუბიძის IV მ/რ, კორპუსი №36-ის მიმდებარედ მიწის ნაკვეთზე ს.კ 01.14.16.008.136 მომზადებული იქნა მწვანე ნარგავების ხარისხობრივი მდგომარეობის შეფასების საექსპერტო დასკვნა. დამკვეთის მიერ წარმოდგენილი იქნა ტოპო გეგმა, სადაც აღნიშნულია ეს მწვანე ნარგავები და მათ მინიჭებული აქვთ შესაბამისი ნომერაცია. კვლევა ჩავატარეთ მიმდინარე წლის 31 მარტს. ნაკვეთზე არსებული მერქნიანი მცენარეები შევაფასეთ ვიზუალურად, განვსაზღვრეთ მათი მდგომარეობა (სიჯანსაღე), სიმაღლე, გავზომეთ დიამეტრი ნიადაგის ზედაპირიდან 10 სმ. სიმაღლეზე, მივანიჭეთ ნომრები, რომელთა მიხედვით უნდა მოხდეს თითოეული მათგანის დაფიქსირება ტოპოლოგიურ გეგმაზე, გადავიღეთ ფოტომასალა.

მიმოხილვა

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეტანილია საკვლევ ნაკვეთზე არსებული მცენარეები და მათი მახასიათებლები.

№	მცენარის ქართული სახელწოდება	მცენარის ლათინური სახელწოდება	სასიცოცხლო ფორმა	სიმაღლე მ.-ში	დიამეტრი ნიად.ზედაპ.10 სმ.-ზე	პროექციული დაფარულობა მ²	სოჯანსაღე	შენიშვნა	გადარჩის შესაძლებლობა +/-
1	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	6	3,5	_	ჯანსაღი	_	+
2	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	5	3,5	_	ჯანსაღი	_	+
3	ატამი	Prunus persica	ხე	7	2,5	_	ჯანსაღი	_	+
4	ატამი	Prunus persica	ხე	4	2	_	ჯანსაღი	_	+
5	ჭერამი	Prunus armeniaca	ხე	7	22	_	ჯანსაღი	_	+
6	ატამი	Prunus persica	ხე	2	4	_	ჯანსაღი	_	+
7	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2,5	5	_	ჯანსაღი	_	+
8	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	1,5	4	_	ხმელი	_	-
9	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	1,3	3	_	ჯანსაღი	_	+
10	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2	5	_	ჯანსაღი	_	+
11	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2	6	_	ჯანსაღი	_	+
12	ატამი	Prunus persica	ხე	1,7	3,5	_	ჯანსაღი	_	+
13	ატამი	Prunus persica	ხე	1,7	3,5	_	ჯანსაღი	_	+
14	ატამი	Prunus persica	ხე	1,8	5	_	ჯანსაღი	_	+
15	ჭერამი	Prunus armeniaca	ხე	3	6	_	ჯანსაღი	_	+
16	იასამანი	Syringa vulgaris	ბუჩქი	3	6	_	ჯანსაღი	_	+
17	ჭერამი	Prunus armeniaca	ხე	3	6	_	ჯანსაღი	_	+
18	ჭერამი	Prunus armeniaca	ხე	4	12	_	ჯანსაღი	_	+
19	ჭერამი	Prunus armeniaca	ხე	2,5	5	_	ჯანსაღი	_	+

20	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2	5	_	ჯანსაღი	_	+
21	ატამი	Prunus persica	ხე	1,6	4	_	ჯანსაღი	_	+
22	კაკლის ხე	Juglans regia	ხე	3	25	_	ჯანსაღი	_	+
23	ვაშლი	Malus domestica	ხე	3	7	_	ჯანსაღი	_	+
24	ვაშლი	Malus domestica	ხე	2	5	_	ჯანსაღი	_	+
25	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2,5	5	_	ჯანსაღი	_	+
26	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	1,7	3	_	ჯანსაღი	_	+
27	ბალი	Prunus avium	ხე	2,5	6	_	ჯანსაღი	_	+
28	ბალი	Prunus avium	ხე	3,5	10	_	ჯანსაღი	_	+
29	ტირიფი	Salix alba	ხე	3,5	8-15	_	ხმობადი	მრავალღეროიანი	-
30	ტირიფი	Salix alba	ხე	3,5	5-12	_	ხმობადი	მრავალღეროიანი	-
31	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2	4	_	ჯანსაღი	_	+
32	კომში	Cydonia oblonga	ხე	0,7	3	_	ჯანსაღი	_	+
33	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2	5	_	ჯანსაღი	_	+
34	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	1,7	3-5	_	ჯანსაღი	ორღეროიანი	+
35	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	1,7	4	_	ჯანსაღი	_	+
36	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	1,5	4	_	ჯანსაღი	_	+
37	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	1,5	3	_	ჯანსაღი	_	+
38	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	1,5	3	_	ჯანსაღი	_	+
39	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	1,8	5	_	ჯანსაღი	_	+
40	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	2	3,5	_	ჯანსაღი	_	+
41	კანადური ვერხვი	Populus canadensis	ხე	3	6	_	ჯანსაღი	_	+
42	კანადური ვერხვი	Populus canadensis	ხე	3	11	_	ჯანსაღი	_	+
43	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2,5	5	_	ჯანსაღი	_	+

44	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	4	8	_	ჯანსაღი	_	+
45	ხემყრალა	Ailanthus altissima	ხე	1,5	3	_	ჯანსაღი	_	+
46	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	2,5	6	_	ჯანსაღი	_	+
47	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	2,5	6	_	ჯანსაღი	_	+
48	ჭერამი	Prunus armeniaca	ხე	3	8	_	ჯანსაღი	_	+
49	ჭერამი	Prunus armeniaca	ხე	2,5	5	_	ჯანსაღი	_	+
50	ჭერამი	Prunus armeniaca	ხე	1,5	3	_	ხმელი	ორ ძირზე	-
51	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2,5	8	_	ჯანსაღი	_	+
52	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2,5	9	_	ჯანსაღი	_	+
53	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	2	6	_	ჯანსაღი	_	+
54	ბალი	Prunus avium	ხე	3,5	7	_	ჯანსაღი	_	+
55	ბალი	Prunus avium	ხე	2,5	7	_	ჯანსაღი	_	+
56	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2	6	_	ჯანსაღი	_	+
57	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2	6	_	ჯანსაღი	_	+
58	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2	6	_	ჯანსაღი	_	+
59	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	1,8	4	_	ჯანსაღი	_	+
60	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2,5	7	_	ჯანსაღი	_	+
61	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	3	8	_	ჯანსაღი	_	+
62	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	2,5	7	_	ჯანსაღი	_	+
63	ბალი	Prunus avium	ხე	3,5	10	_	ჯანსაღი	_	+
64	ქლიავი	Prunus domestica	ხე	3	9	_	ჯანსაღი	_	+
65	ალუბალი	Prunus vulgaris	ხე	2,1	5	_	ჯანსაღი	ორ ძირზე	+
66	ტირიფი	Salix alba	ხე	2	8	_	ჯანსაღი	_	+

დასკვნა

შესასწავლ ტერიტორიაზე აღვრიცხეთ 66 ძირი მერქნიანი მცენარე, მათგან მხოლოდ ერთი არის ბუჩქი (#65), ყველა დანარჩენი ხე მცენარეა. ნარგაობა არის კარგად განვითარებული, მისი უმრავლესობა არის ჯანსაღი, მხოლოდ 4 ძირი მცენარე ხმელი, ან ხმობადი, ესენია: ##8, 50, 29, 30.
ნაკვეთზე მოზარდი მცენარეების უმრავლესობა ხეხილია, ესენია:
ალუბალი - ##1, 2, 8, 9, 35-40, 44, 46, 47, 53, 65.
ატამი - ## 3, 4, 6, 12, 13, 14, 21.
ჭერამი - ## 5, 15, 17, 18, 19, 49, 50.
ქლიავი - ## 7, 10, 11, 20, 25, 26, 31, 33, 34, 43, 51, 52, 56 – 62, 64.
კაკალი - #22.
ვაშლი - #23.
ბალი - ##27, 28, 54, 55, 63.
კომში - #32.
სულ ნაკვეთზე იზრდება 59 ძირი ხეხილოვანი მცენარე.
6 ძირი მცენარე არის მაღალდეკორატიული მნიშვნელობის, ესენია:
იასამანი - #16.
ტირიფი - ##29, 30, 66.
ვერხვი - ##41 და 42.
ხოლო #45 არის ხემყრალა, რომელიც ინვაზიურად არის გავრცელებული ჩვენს ფლორაში.
შესასწავლ ტერიტორიაზე მოზარდი ყველა მცენარის დიამეტრის ზომა შეესაბამება გადარგვის შესაძლებლობას, რაც ცხრილშია მითითებული. მხოლოდ 4 ძირი მცენარის (##8, 50, 29 და 30) გადარგვა არ არის რეკომენდირებული მათი მდგომარეობის გამო, ისინი ხმელია, ან ხმობადი.

პატარა ზომის ხეების გადარგვის მეთოდოლოგია
დიამეტრით 25 სმ-მდე

ნიადაგის მომზადება

ნიადაგის მომზადება ხელს უწყობს მისი ფიზიკური და წყლის რეჟიმის გაუმჯობესებას, ტერიტორიაზე გავრცელებული სარეველა მცენარეებისგან, ქვებისგან, სამშენებლო ნარჩენებისგან და სხვ ფართობის განთავისუფლებას. ნიადაგის მომზადება უნდა განხორციელდეს მექანიზებული წესით (სასურველია უახლესი ტექნიკის გამოყენებით) - მოხვნა, გადახვნა, გადაფარცხვა, აპლანტაჟება. პირველ რიგში უნდა გაიწმინდოს ნაგვისგან, ქვებისგან, ამოიძირკოს ძირკვები და შემდეგ მოხდეს ორგანული/არაორგანული სასუქის შეტანის გზით ნიადაგის ნაყოფიერების განხორციელება, დარგული მწვანე ნარგავების კარგი ზრდა - განვითარების უზრუნველსაყოფად.

ხე–მცენარის ამოღება და დარგვა

1. გადარგვა შესაძლებელია განხორციელდეს როგორც ხელით, ასევე მექანიზებული წესით -სპეციალური სარგავი მანქანით. ხელით დარგვა შესაძლებელია განხორციელდეს ორი მეთოდით: ნიადაგის გუნდით (კომით) და შიშველფესვიანი ნერგებით.

2. ხის გადარგვას მიწის კომით გააჩნია მთელი რიგი უპირატესობები, რაც უპირველეს ყოვლისა მდგომარეობს მიწის გუნდაში მოთავსებულ ფესვთა სისტემის დაცვაში, რომელიც არ ზიანდება და რჩება თითქმის ხელშეუხებელ მდგომარეობაში. თუმცა ყველაფერი ეს იმ შემთხვევაშია გარანტირებული თუ გადარგვის პროცესში მიწის გუნდაში არ შეიქმნება არასასურველი რყევები, რაც გამოიწვევს ფესვების დაგლეჯვას, მათგან ნიადაგის მოშორებას.

3. ხის ამოღება უნდა მოხდეს განსაკუთრებული სიფრთხილის დაცვით, ფესვთა სისტემის დაზიანების გარეშე; მცენარეების ნერგებს უნდა ქონდეთ „მიწის გუნდა“, მიწის დიამეტრით არა ნაკლებ ხის სიმაღლის 1/5-სა , სიღრმით - არა ნაკლებ 1/6-ისა.

4. გადასარგავ ადგილზე არანაკლებ 5 დღით ადრე ამოღებული უნდა იქნას ორმო; სარგავი ორმოს დიამეტრი სასურველია გაითხაროს 0,5 – 0,9 მ. – ით მეტი, ხოლო სიღრმე 0,2–0,25 მ.–ით მეტი ვიდრე გადასარგავი ხის კომი;

5. სასურველია ამოღებულ ორმოს ჩაუტარდეს დეზინფექცია ნიადაგის მავნებლების და ნიადაგის პათოგენური სოკოების საწინააღმდეგოდ თანამედროვე პესტიციდების და ფუნგიციდების გამოყენებით. რათა თავიდან იქნას აცილებული რიგი დაზიანებები და დაავადებები,რომელსაც მცენარე იღებს მხოლოდ ნიადაგიდან:

6. იმ შემთხვევაში თუ მოხდა ხე–მცენარის კომის გარეშე გადარგვა ორმოს ადგილზე ამოიღებული ორმოს სიღრმე და დიამეტრი უნდა იქნას ამოღებული ნერგის ფესვების სიგრძისა და გარშემოწერილობის პარამეტრების შესაბამისად. ნერგების ორმოში დარგვის წინ უნდა შეიკვეცოს ფესვები, სასურველია ამოივლოს წუნწუხში და ჩაირგოს ორმოში ისე, რომ ფესვის ყელი ან ნამყენი ადგილი მიწის ზედაპირიდან 7-10 სმ-ის ზევით დარჩეს.

7. ორმოში სასურველია წინასწარ იქნეს შეტანილი 15-20 კგ. ორგანული სასუქი (გადამწვარი ნაკელი, ტორფნაკელიანი, ტორფდოლომიტიანი და სხვა).

8. კომით გადარგვის შემთხვევაში და ორმოს კედლებს შორის სივრცე უნდა შეივსოს ნაყოფიერი ნიადაგის ნაზავით; უკომოდ გადარგვის შემთხვევაში ორმოში ჩარგული ნერგის ფესვები უნდა გასწორდეს და მიეყაროს პირველი ბარის პირით ამოღებული მიწა. ფესვებზე მიყრილი მიწა თანდათანობით უნდა მიეტკეპნოს, შემდეგ ორმო უნდა ამოივსოს მეორე ბარის პირით ამოღებული მიწით;

9. ჩარგვის დროს არ უნდა დაზიანდეს მცენარის ფესვთა სისტემა, ღერო და ვარჯი;

10. სასურველია ხის მოთავსება ორმოში უნდა განხორციელდეს ხის პირვანდელი სივრცითიორიენტაციის გათვალისწინებით;

11. ხის დარგვის შემდგომ აუცილებელია ხის ღერის ფიქსირება არანაკლებ 3 მხრიდან; მცირე ზომის ნერგი შეიძლება აიკრას საყრდენზე (ჭიგო, სარი, ხარდანი)..

12. ნერგის ირგვლივ უნდა გაკეთდეს სარწყავი ჯამი და მოხდეს ხის მორწყვა ნიადაგის სრულ გაჯირჯვებამდე;

ხე–მცენარის დარგვის შემდგომი მოვლა–პატრონობა:

1. მოვლის ღონისძიებები დარგვიდან პირველი 3 წლის განმავლობაში ინტენსიურად მიმდინარეობს. პირველ წელს სისტემატიურად უნდა ხდებოდეს ხეების ირგვლივ ჯამების გამარგვლა - გაფხვიერება და მორწყვა. ერთ მორწყვაზე, თითოეული ხისათვის იხარჯება 10 სათლი (ვედრო) წყალი. მშრალ ამინდში ირწყვება, დეკადის განმავლობაში ერთჯერადად.

ყოველდღიურად, დაწვიმებით ირწყვება ხის/ბუჩქების ვარჯი (დილით ან საღამოთი).

2. მოვლის ღონისძიებაა მავნებლების-დაავადებების წინააღმდეგ ბრძოლა. ხეების მოვლის ერთერთ მნიშვნელოვან ღონისძიებას წარმოადგენს ხის ვარჯის ფორმირება. ხის დეკორატიულობა დამოკიდებულია არა მარტო ყვავილისა და ფოთლების სილამაზეზე, არამედ საღ და კარგად ფორმირებულ ვარჯზე.

3. ხის ფორმირება ახალგაზრდობისას საჭიროა ინტესიურად, სიბერეში კი - ხეს აჭრიან ხმელ ტოტებს ან აახაგაზრდავებენ მთელ ვარჯს. ფაქტიურად, გამწვანებაში, ნარგავების მოვლა მიმდინარეობს სიცოცხლის მანძილზე.

4. წიწვოვანი ხეების ვარჯის ფორმირებას არ აწარმოებენ საერთოდ. ხის და ბუჩქების მოვლა გამოიხატება: ხეების გაახალგაზრდავებაში, ფოთოლმცვენი ბუჩქების გაახალგაზრდავებაში, მარადმწვანე და ფოთლოვანი ბუჩქების ფორმირებაში, ბორდიურების კრეჭაში, ღეროებისა და ქერქების მოვლაში და ა.შ.

5. გადარგვიდან მეორე და მესამე წელს, ვეგეტაციის დაწყებამდე, ადრე გაზაფხულზე სასურველია განხორციელდეს სერთიფიცირებული მინერალური სასუქების (NPK) შეტანა და მორწყვა.

შენიშვნა: ამ ყველა წესის დაცვა სავალდებულოა ხე-მცენარეების შემდგომი გახარებისთვის.

ზემოთ მოცემული მეთოდოლოგია შემუშავებულია პატარა ზომის 25 სმ–ზე ნაკლები დიამეტრის ხე–მცენარეებზე, ხოლო 25 სმ–ზე მეტი დიამეტრის ხე–მცენარეების გადარგვის მეთოდოლოგია უნდა შემუშავდეს ინდივიდუალურად. (დიამეტრი იზომება ფესვის ყელიდან 10 სმ–ზე)

31.03.2023

დამოუკიდებელი
ექსპერტი ანა გოგოლაძე
(პ/ნ 54001000468)

დანართი - ფოტოები:

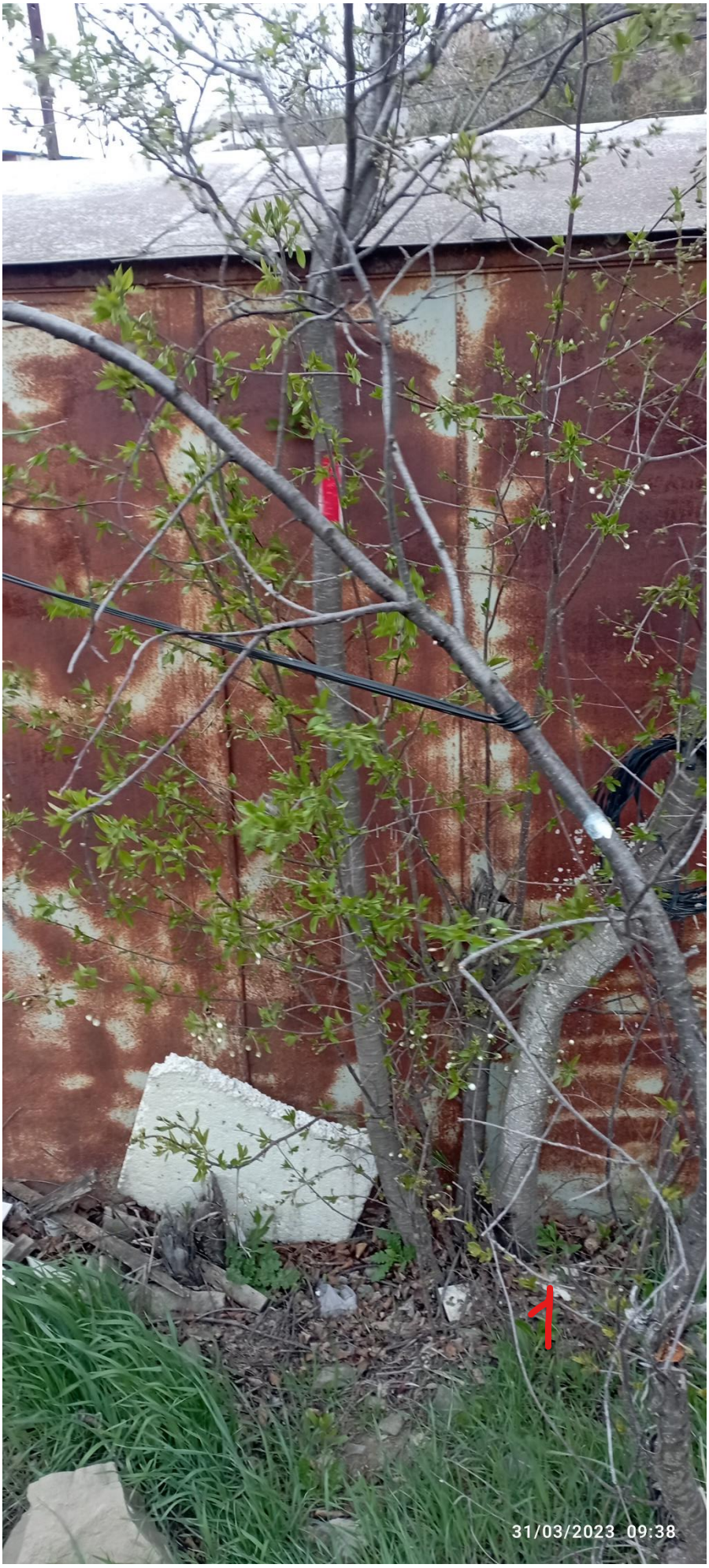
1
31/03/2023 09:38

2
31/03/2023 09:38

3
31/03/2023 09:38

4
31/03/2023 09:38

5
31/03/2023 09:38

6
31/03/2023 09:38

7
31/03/2023 09:39

8b
8

9
9

10
31/03/2023 09:42

31/03/2023 09:42

12
31/03/2023 09:42

13
31/03/2023 09:42

14
31/03/2023 09:42

15
31/03/2023 09:42

16
31/03/2023 09:43

17
31/03/2023 09:43

18
31/03/2023 09:43

19
31/03/2023 09:43

20
31/03/2023 09:43

21
31/03/2022 09:43

22
22
31/03/2023 09:43

23
31/03/2023 09:45

24
31/03/2023 09:46

25
31/03/2023 09:46

26
31/03/2023 09:46

27
31/03/2023 09:46

28
31/03/2023 09:46

29
31/03/2023 09:48

30
31/03/2023 09:52

31
31/03/2023 09:52

32
32
31/03/2023 09:57

33
31/03/2023 09:58

34
31/03/2023 09:58

35
31/03/2023 10:03

36
36
31/03/2023 10:06

37
37
31/03/2023 10:07

38
38
31/03/2023 10:07

39
39
31/03/2023 10:07

40
40
31/03/2023 10:07

41
31/03/2023 10:09

42
42
31/03/2023 10:09

48
43
31/03/2023 10:09

44
31/03/2023 10:13

45
45
31/03/2023 10:14

46
31/03/2023 10:15

47
31/03/2023 10:16

48
31/03/2023 10:10

49
49
31/03/2023 10:19

50
50
31/03/2023 10:20

51
31/03/2023 10:21

5
2
5 L
31/03/2023 10:22

53
53
31/03/2023 10:22

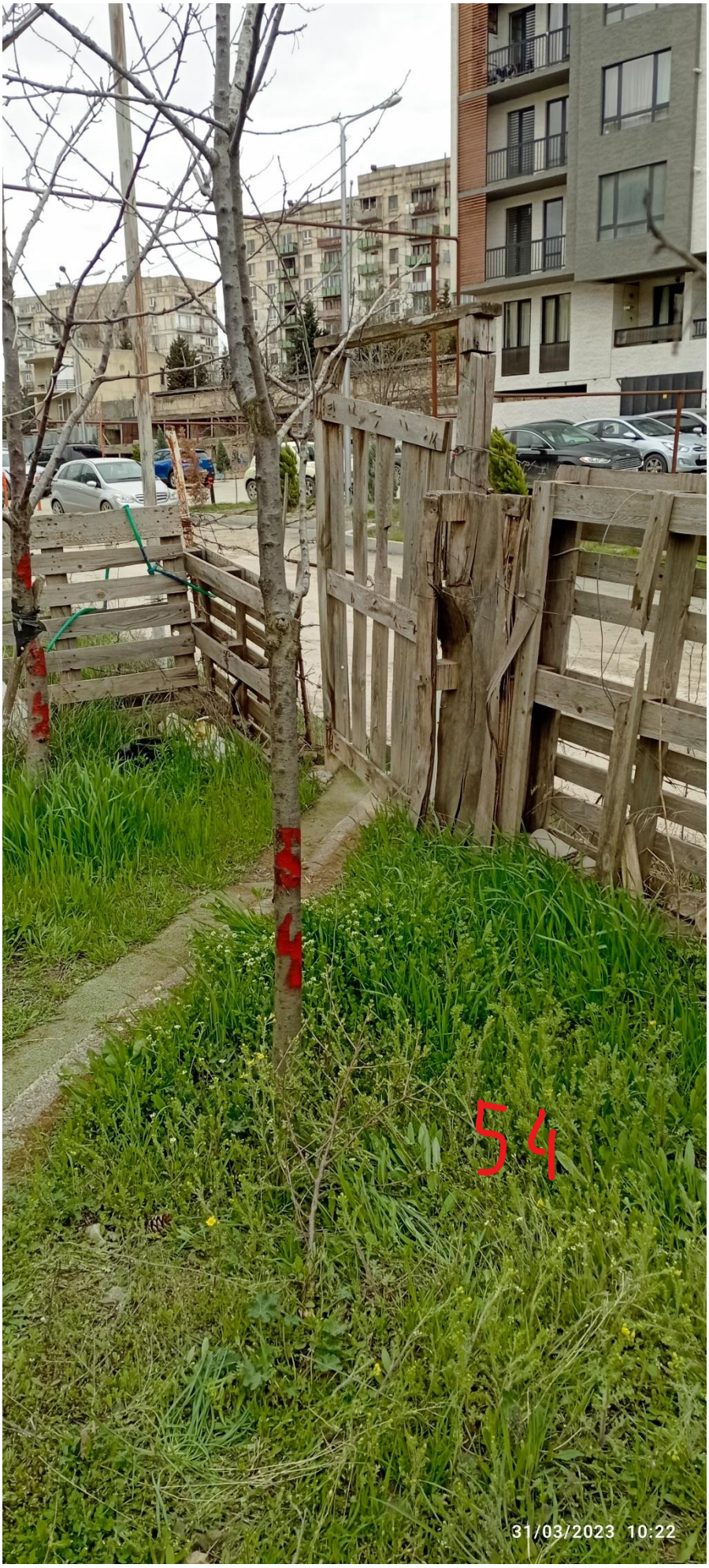
54
31/03/2023 10:22

55
31/03/2023 10:24

56
31/03/2023 10:24

57
31/03/2023 10:24

58
31/03/2023 10:24

٥٩
31/03/2023 10:25

GD
GD
31/03/2023 10:28

61

62
62
31/03/2023 10:28

63
63
31/03/2023 10:28

64
31/03/2023 10:29

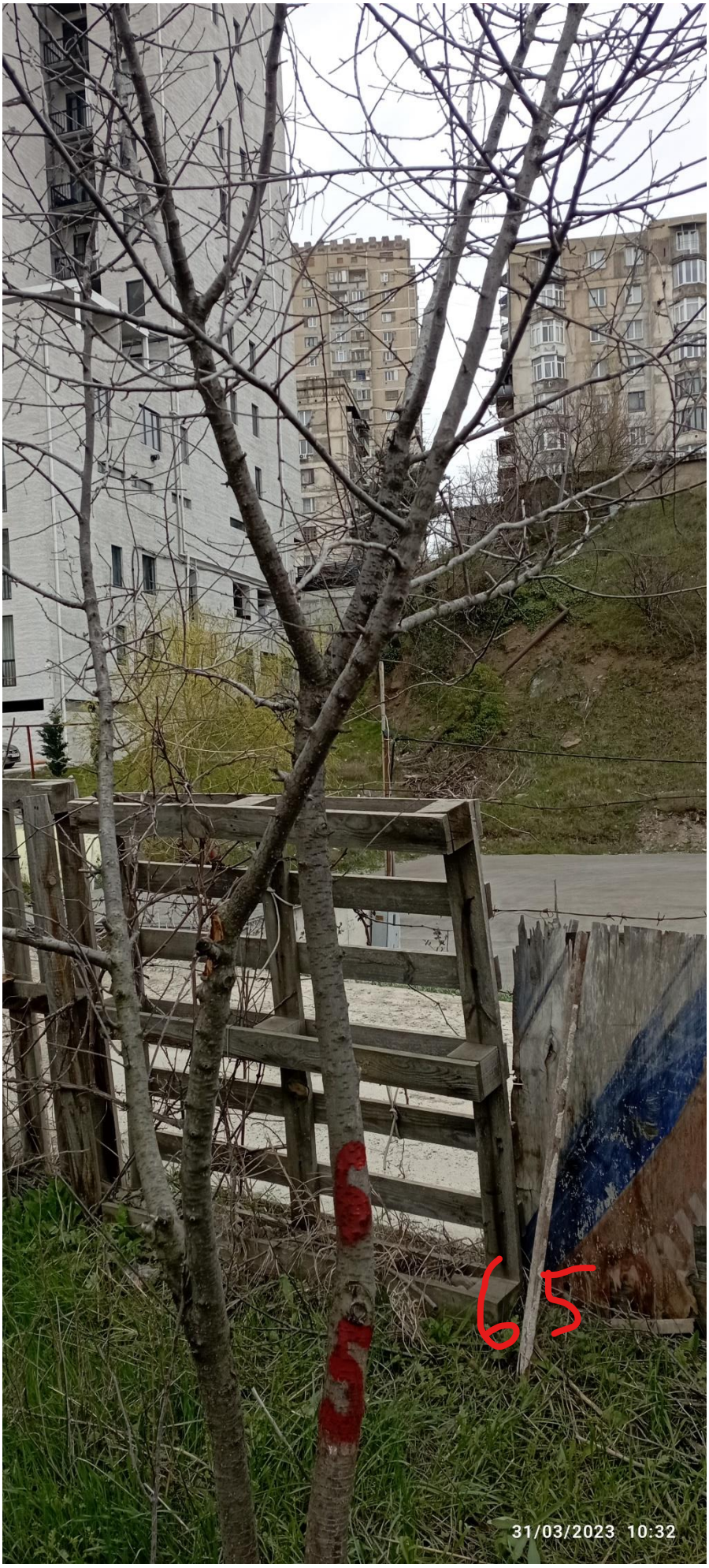
65
31/03/2023 10:32

66
31/03/2023 10:34